

LA GRAN OBRA D'ART

Edgar, Dia 1, 07:25

Es va aixecar del llit amb un mal de cap insuportable, acompanyat d'unes nàusees abominables i un vertigen implacable. Tenia la sensació de perbocar tot allò que havia sopat la nit anterior i que ja no tenia a l'estómac. Amb molt de valor va incorporar-se i es va posar els mitjons. Sentia com tot el cos tremolava pel fred i maleïa dins seu la seva mala costum de dormir sense pantalons. Va dirigir-se al bany per dutxar-se amb aigua calenta, però el seu company de pis no li ho va permetre.

“Ahir a la nit vaig portar algú a casa. Una autèntica obra d'art. Necessito intimitat; per fi noto aquelles papallones a l'estómac que feia anys que no sentia, i m'agradaria allargar aquesta sensació tant de temps com sigui possible.”

L'Edgar era estudiant de medicina i el seu company, artista. S'havien acostumat a deixar-se notes per organitzar-se les feines de casa i respectar l'espai personal d'ambdós. Ell estudiava molt i poques vegades sortia de casa, mentre que el seu amic gaudia dels bons moments de la vida, idealitzant-ho tot. Li va semblar escoltar un gemec. Quin remei. Baixà les escales, es dirigí cap al menjador i encengué el televisor per escoltar les notícies mentre menjotejava torrades amb melmelada de maduixa. No tenia gens de gana i es trobava malament, però sempre esmorzava el mateix, a la mateixa hora. Avui no seria diferent. Va treure el pot de la nevera i les torrades de l'armari, però el calaix de la coberteria estava buit.

“Està posat el rentaplats. Ho sento molt; t'ho compensaré.”

Enfurismat per la manca de coberts, va obrir el pot i amb mala gana va endinsar la rodanxa de pa en la confitura. No li agradava trencar amb la seva rutina, i ja de bon matí no s'havia pogut dutxar.

“No estàs respectant les normes.”

Va apagar el televisor i va deixar-li la nota adhesiva al bell mig de la pantalla, per assegurar-se de que ho veiés quan passés per casa. Sempre mirava les notícies.

Jasper, Dia 2, 19:15

No li quedava gaire temps. Ja era el segon dia i encara no havia decidit on projectaria la seva nova i magnífica idea. L'última vegada havia estat als jardins públics de la ciutat, però ni els espectadors ni els televidents van donar-li el reconeixement que es mereixia. Sabia que no havia estat prou original i que tampoc deixaria petjada. Això no obstant, aquesta vegada sí; n'estava plenament convençut. Quan la va veure per primera vegada va sentir la crida del plaer estètic i de la inspiració, i no va dubtar ni un segon en abordar-la amb paraules amables i preguntes. Li atribuïa la personificació de la perfecció, de la idea platònica de sublimitat: aquella faldilla curta li alliberava la imaginació i el feia embogir, i aquelles cames llargues que acabaven en els tacons d'agulla més vermells del món, i el maluc prominent, i aquell cabell pèl-roig que li arribava a la meitat de l'esquena d'una manera tan exacta, provocaven que el seu cor d'artista li colpegés el pit amb força.

Tenia quasi tot el material per materialitzar la seva nova idea, inspirada de manera absoluta per aquella dona que, ho sabia, li havia donat una identitat falsa, de la mateixa manera que hauria fet qualsevol de les seves companyes professió. Tot i així, quelcom li mancava i no sabia ben bé què era. Tampoc podia demanar consell al seu company de pis perquè a aquelles hores ja no hi era, però el missatge que havia deixat al centre de la pantalla li va donar una gran idea. El contestà.

“He pensat en tu a la vegada que m'imaginava el final de la meva obra mestra, i crec que necessitaré que m'ajudis arribat el moment. Seràs la meva veu; la veu de la meva gran obra d'art. Puc comptar amb tu? Sé que l'últim examen no et va anar gaire bé, ho sento molt. I també sé que el teu pare estaria orgullós de tu, encara que no arribis a ser un gran neurocirurgià. Segurament no t'arribarà la nota, per això agafaré la teva caixa, perquè, si més no, algú la faci servir. Si les coses no s'utilitzen o bé s'obliden o bé perden el valor, perquè es desgasten. No t'enfadis; mereixerà la pena i t'ho compensaré.”

Tenia la precisió innata d'un artista destinat a l'èxit i un esperit innovador ple de força i ganes. Tot i així, el material convencional era limitat, repetitiu, imperfecte: el resultat final podria esdevenir deficient. I no ho permetria. Per això necessitava la caixa, encara que a l'Edgar no li faria gràcia que agafés les eines del seu pare, ja mort. També sabia que l'Edgar s'enfadaria perquè allò trencava amb les normes de convivència, però ho entendria. Quan ho veiés, n'estava segur, ho entendria.

S'havia de concentrar. Ara tocava posar-se a treballar.

Edgar, Dia 3, 07:00

El va despertar un cop al pit. Va mirar el despertador; era massa d'hora. Aquesta vegada sí que va patir un episodi de vòmit, però no recordava haver sopat res la nit anterior. Li cremava la gola. En Jasper era a casa, segurament al seu estudi d'art, a la planta inferior, i segurament era ell qui l'havia despertat amb la seva maleïda música a tot volum. Havia tornat a trencar les normes; masses vegades seguides.

Va posar-se de peu, furiós, però una substància líquida, fosca, que no era el seu vòmit el va fer relliscar i es va colpejar el cap. Se li va ennuvolat la vista.

“Estàs trencant les normes de convivència.”

“Perdó. T'ho compensaré.”

“No et vull més a casa. Ves-te'n.”

“No puc marxar. I tu tampoc vols que marxi, sé que no ho vols. És el que volia el teu pare, no tu. Ho recordes, veritat? Sense mi et sents sol, incomplet, imperfecte. Per això vivim junts. Ens necessitem. Ho saps. Tu deixa'm fer a mi.”

Jasper, Dia 3, 07:45

Se'n va anar directe a buscar la caixa del pare de l'Edgar. Ningú l'havia tocat fins aleshores.

Va baixar corrents al seu estudi, emocionat perquè avui era el dia. Tenia el pressentiment de que aquesta vegada tot seguiria el curs que seguien les obres dels grans artistes. A la tercera va la vençuda, o això es deia. A ell no li deia res el número tres, però a l'altra gent sí, i l'art havia de complir amb uns requisits universals. Estava disposat a adaptar-se i així ho va fer. Apartà els plàstics de sobre la taula, i va encarar-se directament amb els ulls verds més bonics del món, un verd que, per desgràcia, ja havia abandonat tota esperança. Portava un parell de nits somniant amb aquells ulls; se'ls guardaria. No com un trofeu, això no li interessava; volia recordar la seva obra d'art fins l'últim dia de la seva vida.

Si la noia encara conservés la llengua segurament hauria xisclat de la por, del desconcert, de la ràbia, del desassossec, de la impotència, del neguit. Va negar amb el cap; simplement preciosa.

Amb el mestratge d'un músic en lliscar l'arc sobre el seu violí, va escapçar el vellut del cos amb el bisturí, traçant moviments impecables. Va tallar pell, greix i múscul, i les cordes van vibrar fins a compondre una bella simfonia de crits i laments. Un somriure salvatge va serpentejar entre els seus llavis mentre dansava de la mà amb la mort, el desig brillava en els seus ulls i el plaer en tot el seu cos. Un cop va deixar caure el seu pinzell va contemplar la seva obra, de parpelles retallades i més entrades de les que qualsevol cos hauria de tenir. Les parts innecessàries li havien estat mutilades per engrandir el seu atractiu i les vísceres emprades com un subtil detall decoratiu.

Per més gran que fos la bellesa d'aquell quadre, un sentiment de desassossec es va establir en el seu pit: hi havia alguna cosa que arruïnava la seva feina, que diluïa l'èxtasi, que restringia l'absoluta perfecció. Sí... aquella expressió afligida i contreta pel dolor. El seu llenç havia resultat deficient. Amb gesticulació tenaç es va negar a donar-se per vençut, va recollir la seva eina preferida del pis i, una vegada més, la va fer ballar per a ell. La mandíbula del cadàver va caure, inerta, separada per un parell de centímetres de la resta del crani. D'orella a orella, un tall corbat, un somriure perfecte, preciós, etern.

Havia assolit l'èxtasi, tota aquella eufòria que li produïa fer bé la seva feina i, una vegada més, es va reconèixer com el millor dels artistes d'art surrealista. Aquesta vegada, n'estava segur, superaria les altíssimes expectatives que la magnífica escenografia de la Dàlia Negra havia produït en el públic el 1947.

Això sí, estava esgotat. No deixava d'agafar aire i extreure'l compulsivament, sense deixar de somriure, meravellat, orgullós. Ho havia de celebrar.

Va pujar les escales i va anar-se'n al menjador, a picar alguna cosa. Esperaria a que l'Edgar es despertés per contemplar junts la seva creació.

Edgar, Dia 3, 23:45

El terra estava fred. No recordava com havia aconseguit baixar de la seva habitació al menjador; li feia molt mal el cap. Recordava haver-se donat un cop, cosa que explicaria la sang que el cobria de cap a peus, però els seus coneixements en medicina li impediien relacionar tota aquella sang amb la seva caiguda. Si fos així, el cap li hauria explotat i el cervell hauria quedat escampat pertot. En qualsevol cas, estaria més que mort.

“Ho he fet. Ara seré immortal. Ningú se n’oblidarà mai.”

“Edgar, ho he aconseguit. He fet quelcom memorable, i per fi deixaré petjada en aquest món que només em menysprea.”

“Admira tu també la meva obra d’art, aviat tothom ho farà. M’ho mereixo. Després de tant de temps, m’ho mereixo. Ens ho mereixem.”

“El dia que aconseguïsis el títol universitari jo també me n’alegraré per tu. Tot et va malament, però algun dia ho aconseguiràs. N’estic plenament convençut. Jo he pogut, i tu també podràs.”

Hi havia molts retalls de diaris escampats pel terra, diaris que evocaven mals records. Quan el seu pare vivia era reconegut a nivell nacional com un dels millors neurocirurgians de l’època, sobretot per les seves pràctiques de lobotomia. Era un gran defensor de la cura de les malalties mentals mitjançant aquesta pràctica o també per mitjà de la famosa teràpia electroconvulsiva. Sortia en cada article del diari. Això no obstant, ningú parlava del que passava a casa seva, de com colpejava a la seva dona, de com ho feia davant del seu fill, de com la matà davant seu a base de cops. Ningú parlava dels insults, de com li repetia diàriament que era estúpid i que mai faria res bé, que no aconseguiria res, que mai seria com ell, que estava destinat al fracàs i a l’oblit. Ningú parlava de com aquell home, enfadat perquè el seu fill no era normal i parlava amb gent que no existia, l’emmordassava i l’immobilitzava en una llitera clínica, per practicar-li de manera negligent i violenta totes aquelles pràctiques que la gent li aplaudia en el periòdic. Ningú parlava del mal que feia que l’anestesiessin malament, que li obrissin el cap i li remenessin la clepsa amb un cisell. Ningú parlava de com, cada dimecres, el tercer dia de la setmana, el maleït número tres, l’electricitat li recorria el cap de banda a banda, sovint deixant-lo inconscient. Un dia va néixer en Jasper, i es va convertir en el seu millor i únic amic. De fet, sempre hi havia estat, allà, però un dia es

despertà, i des d'aleshores mai més va estar sol: compartia la ment i, per tant, casa seva; la residència dels seus sentiments més profunds.

L'Edgar es va posar dret, aguantant-se el cap amb les mans, i va baixar a l'estudi. Quan va veure tota l'escena, la gran obra d'art del seu doble jo, no va poder evitar un somriure nostàlgic. En Jasper tenia raó, era meravellosa.

A dins de la caixa ja no hi havia els instruments professionals de neurocirurgia del seu progenitor, però encara hi quedava el cap, momificat. Va prendre el bisturí amb la mà esquerra i li va dibuixar un somriure d'orella a orella, i seguidament l'assentà en una cadira de l'estudi, contemplant el cos descompost de la protagonista de la delitosa composició. Per fi estaria orgullós.

“Tenies raó, Jasper. Estic orgullós de tu.”

“Ara compliré la promesa que et vaig fer; em convertiré en la veu de la teva obra mestra i tothom ens reconeixerà.”

Va sortir al carrer, i va començar a cridar que hi havia una exposició a casa seva, una galeria excepcional d'art que ningú oblidaria mai.

Edgar, Dia 352, 07:25

Ja s'havia acostumat a les parets blanques d'aquell lloc que s'havia tornat casa seva. Portava molts dies descansant. Per fi. Estava content i se sentia realitzat, en pau, tranquil.

Es va aixecar del llit i va dirigir-se al bany. A l'altre costat del mirall el saludava en Jasper, amb un somriure que deixava al descobert tota la carn i les dents. Ell li va retornar el gest amb la mà, orgullós del seu company de pis. Sempre li recordava la seva gran obra d'art, aquella gesticulació preciosa i eterna.

Es va girar, va mirar la càmera des d'on sabia que observaven tots els seus moviments, i també els va saludar a ells, senyalant el mirall, orgullós i somrient.